

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ, ЖУРНАЛІСТИКИ ТА МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ ІМЕНІ ПРОФЕСОРА ОЛЕГА МІШУКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри англійської філології
та світової літератури імені професора Олега
Мішукова
протокол № 2 від 2 вересня 2025 р.
завідувачка кафедри

 Юлія КІЩЕНКО

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОК 11. ВСТУП ДО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Освітня програма: Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))

Спеціальність: В11 Філологія

Спеціалізація: В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Форма навчання: денна

1 КУРС

Івано-Франківськ 2025/2026

Назва освітньої компоненти	Вступ до перекладознавства
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	II семестр
Викладач	Французова Катерина Сергіївна (Kateryna Frantsuzova), кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова https://orcid.org/0000-0002-0959-2669
Посилання на сайт	http://www.kspu.edu/About/Faculty/IUkrForeignPhilology/ChairTranslation.aspx
Контактний тел.	+380963102636
E-mail викладача:	kfrantsuzova@ksu.ks.ua
Графік консультацій	п'ятниця, за призначеним часом
Форма контролю	залік

1. Анотація до курсу: навчальна дисципліна розрахована на години лекційних та практичних занять. Курс «Вступ до перекладознавства» має тісний зв'язок з іншими галузями наукового знання, зокрема такими, як літературознавство, лінгвокраїнознавство, порівняльна граматики, порівняльна лексикологія, стилістика. Вивчення цього курсу спрямоване на засвоєння здобувачами ключових перекладознавчих термінів, їх ознайомлення з найважливішими етапами розвитку перекладознавчої науки та головними засобами, до яких удаються перекладачі у своїй роботі. 1) Перекладачеві доводиться працювати над текстами художніх творів, великого значення набуває здатність здійснювати їх поглиблений літературознавчий аналіз. До того ж, переклад має здійснюватися з урахуванням жанрових особливостей того чи іншого тексту (літературознавство). 2) Знання здобувачами особливостей розвитку країни, мова якої вивчається, її культури та традицій, тобто володіння фоновою інформацією убачається одним із найважливіших завдань у підготовці майбутніх перекладачів (лінгвокраїнознавство). 3) Знання особливостей граматичних систем англійської та української мов, їх ізоморфних та аломорфних рис спрямоване на здатність здобувачів до адекватного здійснення процесу перекладу з однієї мови іншою з урахуванням граматичних особливостей кожної з мов (порівняльна граматики). 4) Знання особливостей лексичних систем двох мов, їх ізоморфних та аломорфних рис дає змогу адекватно здійснювати процес перекладу внаслідок вдало віднайдених відповідників до лексичних одиниць оригіналу (порівняльна лексикологія). 5) Важливого значення для перекладача набуває уважне вивчення мовного арсеналу письменника, функцій тих чи інших мовних засобів в контексті його творів, тобто розуміння особливостей його ідіостиля автора полегшує завдання, що стоять перед перекладачем, та допомагає у процесі знаходження адекватного перекладацького рішення. Знання особливостей того чи іншого стилю мовлення убачаються обов'язковими у підготовці майбутніх перекладачів (стилістика).

Методи навчання: з метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу, наприклад, комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, ситуативне моделювання). У процесі вивчення курсу використовуються такі традиційні методи навчання: словесні (розповідь-пояснення, бесіда), наочні (ілюстрація, демонстрація) та практичні (аналіз наукової літератури, доповіді, переклад тексту,

перекладознавчий аналіз текстів оригіналу та перекладу). Окрім зазначених використовуються нетрадиційні методи на кшталт аналіз конкретної ситуації, сутність якого полягає у наявності складної задачі чи проблеми, формулюванні викладачем контрольних запитань з даної проблеми, обговоренні можливих варіантів її вирішення. До активних методів навчання належать диспут, дискусія. З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу

2. Мета та цілі курсу: формування у здобувачів прагмалінгвістичних знань про переклад як вид комунікативної діяльності у різних її типах, про історичні особливості перекладацького процесу, еволюцію принципів та прийомів перекладу; ознайомлення з базовою понятійно-термінологічною системою перекладознавства та його основними етапами розвитку; ознайомлення з теоретичними проблемами процесу перекладу, зокрема сучасними; формування уявлення про множинність засобів, що застосовуються під час перекладу та їхню сутність; формування умінь розпізнавання різних видів перекладу та засобів, що залучаються для його здійснення; формування та розвиток умінь визначати переклад як адекватний/неадекватний, еквівалентний/нееквівалентний, точний, буквальний, вільний тощо; на основі знань щодо особливостей здійснення перекладу того чи іншого виду або перекладу тексту, що містить специфічну лексику, вміти аналізувати різні перекладацькі рішення та приймати їх самостійно для досягнення адекватності перекладу; поглиблення загально-філологічної підготовки майбутніх перекладачів і викладачів.

3. Компетентності та програмні результати навчання для спеціальності 035.041 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська):

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки, здійснення інновацій та характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

ЗК 3.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК 7.Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9.Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 6.Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 12.Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
--	---------------	--------------------------	--------------------------

Кількість годин за II семестр 90 год. (3 кредити ЄКТС)	16 год.	14 год.	60 год.
--	---------	---------	---------

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/вибіркова компонента
2025/2026	2-й	В11.041 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)	1-й (денна форма навчання)	обов'язкова

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання: ноутбук/ПК, освітня платформа «KSU-онлайн», електронний сервіс «KSU24»

7. Політика курсу: відвідування практичних занять (zoom); правила поведінки на заняттях (активна участь, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи). Якщо здобувач освіти намагається вплинути на результат оцінювання шляхом списування, використовує недозволені допоміжні засоби, зовнішню допомогу (обман), порушує порядок проведення контролю, його результат оцінюється як «0» балів («незадовільно»).

При організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті здобувачі та викладачі діють відповідно до:

- Положення про самостійну роботу студентів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DACademicServ.aspx>);
- Положення про організацію освітнього процесу (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DACademicServ.aspx>);
- Положення про порядок оцінювання знань студентів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DACademicServ.aspx>);
- Положення про академічну доброчесність (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>);
- Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>);
- Положення про порядок і умови обрання освітніх компонент/навчальних дисциплін за вибором здобувачами вищої освіти (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>);
- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХДУ (наказ №803-Д від 07.09.2020)
- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХДУ (із змінами та доповненнями) (наказ від 08.09.2021 №890-Д)

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 10)	Завдання	Максимальна кількість балів
-----------------------	------------	--	---	----------	-----------------------------

Модуль 3. Перекладацька діяльність: історичний аспект та загальні положення					
Тиждень А https://www.kspu.edu/Education/Sheodule.aspx 8 годин аудиторної роботи	Лекційне заняття 1 Тема: Початки та етапи розвитку перекладу у світі План 1. Переклад в епоху античності та давнього світу 2. Переклади Біблії на давньогрецьку та латинську мови	лекційне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 3, 8-12 Дод.: 13, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 36	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	-
	Лекційне заняття 2 Тема: Предмет, методи та завдання теорії перекладу План 1. Причини створення наукового перекладознавства 2. Розділи перекладознавства	лекційне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 3, 8-12 Дод.: 13, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 36	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	-
	Лекційне заняття 3 Тема: Сутність поняття «переклад» та його основні види План 1. Визначення поняття «переклад» 2. Критерії класифікації видів перекладу 3. Види перекладу та їх особливості (письмовий та усний переклад; послідовний та синхронний види перекладу)	лекційне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 3, 8-12 Дод.: 13, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 36	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	-
	Лекційне заняття 4 Тема: Перекладацькі трансформації План 1. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації 2. Граматичні перекладацькі трансформації 3. Стилiстичні перекладацькі трансформації	лекційне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 1-6, 8 Дод.: 13-16, 19, 23, 26, 29-35	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	-

Тиждень Б https://www.kspu.edu/Education/Sheodule.aspx 6 годин аудиторної роботи; 30 годин самостійної роботи	Практичне заняття №1 Тема: Суспільно-політичне значення перекладу. Роль перекладу і тлумачення План 1. Суспільно-політичне значення перекладу. Зародження та використання тлумачення і перекладу (Корунець с.10-13) 2. Наростання ролі і тлумачення і перекладу (Корунець с.13-14) 3. Передумова появи та впровадження перекладу (Корунець с.14-19) 4. Переклад і тлумачення як засоби збагачення національних мов (Корунець с. 19-25) 5. Переклад і збагачення національних культур (Корунець с.25-31) 6. Роль перекладу й тлумачення у поширенні філософських учень (Корунець с.32-33) 7. Переклад і тлумачення як засоби державної політики (Корунець с.33-36) 8. Тлумачення й переклад у мирний час і в час лихоліть (Корунець с.36-44)	практичне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 3, 8-12 Дод.: 13, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 36	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	9 балів (відповідь/ наявність конспекту з відповідями до всіх питань)
	Практичне заняття №2 Тема: Діяльність перекладачів. Словниковий склад План 1. Сфери діяльності перекладачів у воєнний і мирний час (Корунець с.44 - 47) 2. Переклад і тлумачення в роки «холодної війни» (Корунець с.47-51) 3. Сфери та рівні тлумачення і перекладу (Корунець с.51-55) 4. Збагачення словникового складу мов завдяки тлумаченню та перекладу (Корунець с.55-57) 5. Активний і пасивний словник тлумача і перекладача (Корунець с.57-59) 6. Суб'єктивні й об'єктивні чинники засвоєння лексичних одиниць (Корунець с.60-65) 7. Універсальна лексика у словниковому запасі перекладача/тлумача (Корунець с.66-70) 8. Інші складові словникового запасу тлумача/перекладача (Корунець с.70-73) 9. Моделі засвоєння однозначних одиниць різних мов (Корунець с.74-77) 10. Ієрархічна стратифікація мовних одиниць та їх використання при перекладі/тлумаченні (Корунець с.77-78)	практичне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 3, 8-12 Дод.: 13, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 36	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	9 балів (відповідь/ наявність конспекту з відповідями до всіх питань)

	Практичне заняття №3 Тема: Ієрархічна стратифікація мовних одиниць. Реалізація мовних одиниць різних рівнів. Мовні одиниці різного типу План 1. Реалізація значень мовних одиниць фонологічного рівня (Корунець с.79-81) 2. Реалізація значень мовних одиниць морфологічного рівня (Корунець с.81-85) 3. Реалізація значень мовних одиниць лексичного рівня (Корунець с.85-89) 4. Реалізація значень мовних одиниць синтаксичного рівня (Корунець с.89-90) 5. Мовні одиниці сурядного типу зв'язку між компонентами (Корунець с.90-91) 6. Мовні одиниці підрядного типу зв'язку між компонентами (Корунець с.91-93) 7. Предикативні мовні одиниці (Корунець с.92-95) 8. Переклад ієрархічно вищих одиниць синтаксичного рівня (Корунець с.95-99) 9. Суперсинтаксичні мовні одиниці, їх структурні різновиди і переклад (Корунець с.99-100) 10. Представлення презентації	практичне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 1-6, 8 Дод.: 13-16, 19, 23, 26, 29-35	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом.	9 балів (наявність конспекту з відповідями до всіх питань + усне представлення презентації, робота з аудиторією)
	Самостійна робота №1 Тема: Переклад інтернаціональних слів. Повторення вивченого План 1. Переклад інтернаціональної лексики 2. «Хибні друзі перекладача» 3. Повторення вивченого матеріалу: - Переклад в епоху античності та давнього світу - Переклади Біблії на давньогрецьку та латинську мови - Переклад в епоху Середньовіччя - Перекладацька діяльність епохи Відродження та Реформації - Предмет, методи та завдання теорії перекладу - Причини створення наукового перекладознавства - Розділи перекладознавства - Визначення поняття «переклад» - Критерії класифікації видів перекладу	самостійна робота (30 годин самостійної роботи)	Ос.: 1-12 Дод.: 13-36	Завдання: I. Розроблення презентації на одну з тем: 1) «Переклад інтернаціональної лексики» 2) «Хибні/несправжні/фальшиві/ложні друзі перекладача (misleading words)» 3) «Мовні паралелі» 4) «Міжмовна омонімія»	18 балів (розроблення презентації, усне представлення презентації, робота з аудиторією)

	- Види перекладу та їх особливості (письмовий та усний переклад; послідовний та синхронний види перекладу) - Суспільно-політичне значення перекладу. Зародження та використання тлумачення і перекладу - Наростання ролі і тлумачення і перекладу - Передумова появи та впровадження перекладу - Переклад і тлумачення як засоби збагачення національних мов - Переклад і збагачення національних культур - Роль перекладу й тлумачення у поширенні філософських учень - Переклад і тлумачення як засоби державної політики - Тлумачення й переклад у мирний час і в час лихоліть - Сфери діяльності перекладачів у воєнний і мирний час - Переклад і тлумачення в роки «холодної війни» - Сфери та рівні тлумачення і перекладу - Збагачення словникового складу мов завдяки тлумаченню та перекладу - Активний і пасивний словник тлумача і перекладача - Суб'єктивні й об'єктивні чинники засвоєння лексичних одиниць - Універсальна лексика у словниковому запасі перекладача/тлумача - Інші складові словникового запасу тлумача/перекладача - Моделі засвоєння однозначних одиниць різних мов - Ієрархічна стратифікація мовних одиниць та їх використання при перекладі/тлумаченні - Реалізація значень мовних одиниць фонологічного рівня - Реалізація значень мовних одиниць морфологічного рівня - Реалізація значень мовних одиниць лексичного рівня - Реалізація значень мовних одиниць синтаксичного рівня - Мовні одиниці сурядного типу зв'язку між компонентами - Мовні одиниці підрядного типу зв'язку між компонентами - Предикативні мовні одиниці - Переклад ієрархічно вищих одиниць синтаксичного рівня - Суперсинтаксичні мовні одиниці, їх структурні різновиди і переклад			II. Представити презентацію аудиторії (Презентація не повинна містити схожий матеріал з презентаціями інших здобувачів). Структура презентації: - титульний слайд - слайд-зміст - слайд-вступне слово - слайди - основне подання матеріалу (+ <u>англ./укр.</u> приклади) - слайд-висновки - слайд - список використаної літератури	
Модуль 4. Особливості та основні засоби здійснення перекладу. Українське перекладознавство					
Тиждень А https://www.kspu.edu.ua/	Лекційне заняття 5 Тема: Українське перекладознавство План: 1. Розвиток українського перекладознавства та його основні етапи.	лекційне заняття (2 години	Ос.: 1- 6, 8 Дод.: 13-16,	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	-

edu/Education/She-dule.aspx 8 годин аудиторної роботи	2. Видатні діячі української перекладацької школи	аудиторної роботи)	19, 23, 26, 29-35		
	Лекційне заняття 6 Тема: Проблема перекладності та неперекладності План: 1. Проблема перекладності 2. Сутність проблеми неперекладності 3. Аспекти на користь гіпотези перекладності	лекційне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 1-6, 8 Дод.: 13-16, 19, 23, 26, 29-35	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	-
	Лекційне заняття 7 Тема: Поняття еквівалентності у теорії перекладу План: 1. Поняття еквівалентності 2. Протиставлення адекватності та еквівалентності 3. Адекватний переклад 4. Постична еквівалентність	лекційне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 1-6, 8 Дод.: 13-16, 19, 23, 26, 29-35	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	-
	Лекційне заняття 8 Тема: Теорія рівнів еквівалентності План: 1. Рівень мовного знаку 2. Рівень висловлення 3. Рівень повідомлення 4. Еквівалентність на рівні опису ситуації 5. Еквівалентність на рівні мети комунікації	лекційне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 1-6, 8 Дод.: 13-16, 19, 23, 26, 29-35	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	-
Тиждень Б https://www.kspu.edu/Education/She-dule.aspx 8 годин аудиторн	Практичне заняття №4 Тема: Основи вивчення історії українського перекладознавства. Критика перекладу План: 1. Методологічні основи вивчення історії українського перекладознавства (Шмігер Т. стор. 15-36). 2. Українське перекладознавство на початку 20 сторіччя. Іван Франко – основоположник українського перекладознавства (Шмігер Т. стор. 39-51) 3. Критика перекладу — основа для розвитку теорії перекладу	практичне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 1-6, 8 Дод.: 13-16, 19, 23, 26	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом.	9 балів (відповідь/ наявність конспекту з відповідями до всіх питань)

ої роботи; 30 годин самостійної роботи	(Шмігер Т. с. 52-62)				
	Практичне заняття №5 Тема: Становлення перекладознавства як науки в Україні. Перекладознавчі погляди М. Зерова та О. Фінкеля План: 1. Становлення перекладознавства як науки в Україні. Перекладознавчі дослідження між двома світовими війнами (Шмігер Т. с.65-95) 2. Перекладознавчі погляди Миколи Зерова (Шмігер Т. с.96-105) 3. Олександр Фінкель — теоретик перекладу (Шмігер Т. с.105-116)	практичне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 1-6, 8 Дод.: 13-16, 19, 23, 26	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом.	9 балів (відповідь/ наявність конспекту з відповідями до всіх питань)
	Практичне заняття №6 Тема: Перекладознавство 1920-1930-х рр. та середини ХХ сторіччя. Внесок українських перекладознавців у розвиток теорії та історії перекладу План: 1. Перекладознавство на західноукраїнських землях 1920-1930-х рр. (Шмігер Т. с.116-126) 2. Роль Максима Рильського в розвитку перекладознавства (Шмігер Т. с. 129-138) 3. Внесок українських дослідників у розвиток теорії та історії перекладу (Шмігер Т. с.138-171): - основні терміни і поняття - класифікація галузей перекладознавства за В. В. Коптіловим 4. Захист реферату	практичне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 1-6, 8 Дод.: 13-16, 19, 23, 26	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом.	9 балів (наявність конспекту з відповідями до всіх питань; усний захист реферату, усні відповіді на запитання, ставлення питань, надання фідбеку)
	Практичне заняття №7 Тема: Українська школа перекладознавства останньої чверті ХХ сторіччя. Українське перекладознавство у 1990-ті рр. План 1. На шляху до міждисциплінарності (Шмігер Т. с. 177- 216): - українське перекладознавство у 1950-1970 рр. - центральні поняття теорії перекладу - лінгвістичні методи дослідження проблем перекладу 2. 1990-ті рр.: нові горизонти українського перекладознавства (Шмігер Т. с. 216-231) 3. Повторення вивченого (Шмігер Т. с. 233-243) 4. Підсумкове контрольне опитування	практичне заняття (2 години аудиторної роботи)	Ос.: 1-6, 8 Дод.: 13-16, 19, 23, 26	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом.	9 балів (наявність конспекту з відповідями до всіх питань; підсумкове контрольне опитування)

	Самостійна робота №2 Тема: Історія перекладу. Проблеми перекладознавства. Повторення вивченого План 1. Українське перекладознавство. 2. Майстри українського перекладу. 4. Вивчення творчої спадщини українських перекладачів, перекладознавців, критиків перекладу, викладачів перекладу 5. Повторення вивченого матеріалу: - Розвиток українського перекладознавства та його основні етапи. - Видатні діячі української перекладацької школи - Проблема перекладності - Сутність проблеми неперекладності - Аспекти на користь гіпотези перекладності - Специфіка дослідницьких робіт у галузі лінгвістичного перекладознавства - Критерії класифікації перекладацьких труднощів - Функції мови і функції перекладу - Переклад як мовне перекодування - Переклад як різновид і як засіб міжмовної комунікації - Поняття еквівалентності - Протиставлення адекватності та еквівалентності - Адекватний переклад - Поетична еквівалентність - Теорія рівнів еквівалентності. - Рівень мовного знаку - Рівень висловлення - Рівень повідомлення - Еквівалентність на рівні опису ситуації - Еквівалентність на рівні мети комунікації - Методологічні основи вивчення історії українського перекладознавства. - Українське перекладознавство на початку 20 сторіччя. Іван Франко – основоположник українського перекладознавства - Критика перекладу — основа для розвитку теорії перекладу - Становлення перекладознавства як науки в Україні. Перекладознавчі дослідження між двома світовими війнами	самостійна робота (30 годин самостійної роботи)	Ос.: 3, 8-12 Дод.: 13, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 36	Завдання: І. Написання реферату на одну з тем, присвячених вивченню творчої спадщини українських перекладачів/перекладознавців/критиків/викладачів (І. Максимович, Ф. Прокопович, Д. Туптало, Г. Сковорода, П. Гулак-Артемівський, Є. Гребінка, Л. Боровиковський, П. Білецький-Носенко, М. Шашкевич, І. Вагилевич, Й. Головацький, П. Куліш, О. Навротський, С. Руданський, І. Франко, М. Старицький, Л. Українка, П. Грабовський, О. Пчілка, М. Загірня, Б. Грінченко, А. Грінченко, І. Стешенко, О. Олесь, Н. Л. Забіла, О. Бурхардт, М. Лисиченко, О. Байкар (Штанько), М. Рябова, Г. Касьяненко, М. Іванов, В. Самійленко, М. Зеров, М. Рильський, М. Терещенко, М. Бажан, М. Лукаш, Л. Первомайський, В. Мисик, Г. Кочур, Борис Тен, Д. Паламарчук, О.	19 балів (написання реферату за вимогами, захист реферату)
--	--	---	---	--	---

	- Перекладознавчі погляди Миколи Зерова - Олександр Фінкель — теоретик перекладу - Перекладознавство на західноукраїнських землях 1920-1930-х рр. - Роль Максима Рильського в розвитку перекладознавства - Внесок українських дослідників у розвиток теорії та історії перекладу: - основні терміни і поняття - класифікація галузей перекладознавства за В. В. Коптіловим - На шляху до міждисциплінарності: - українське перекладознавство у 1950-1970 рр. - центральні поняття теорії перекладу - лінгвістичні методи дослідження проблем перекладу - 1990-ті рр.: нові горизонти українського перекладознавства		Кундзіч, М. Пінчевський, О. Терех, Р. Доценко, Ю. Лісняк, В. Митрофанов, Г. Філіпчук, А. Перепада, О. Мокровольський, Є. Попович, П. Соколовський, В. Підмогильний, Є. Дроб'язко, Д. Бобир, В. Карабан, О. Чередниченко, М. Новикова, Р. Зорівчак, І. Корунець, О. Ребрій, Ю. Зацний, Л. Черноватий, М. Стріха, Т. Кияк, В. Радчуук, Юрій Клен, Т. Шмігер; І. Андрусак, Н. Безсонова, А. Біленко, Т. В'єнц, М. Іванов, І. Ільїн, Г. Ільницька, О. Кальниченко, В. Корнієнко, І. Корунець, З. Лісевич, І. Мельницька, В. Митрофанов, Г. Михайловська, О. Манько, О. Мокровольський, В. Морозов, В. Наріжна, А. В. Немірова, Л. Овсянникова, О. О'Лір, К. Оніщук, О. Негребецький, Т. Некряч, А. Немірова, В. Панченко, А. Поритко, Д. О. Радієнко, А. Саган, Л. Солонько, Н. Тисовська,	
--	--	--	---	--

				С. Фесенко, В. Чернишенко та ін. + роль журналу «Всесвіт» II. Усний захист реферату Структура реферату: - титульна стор. - Зміст - Вступ (вступне слово, мета, завдання) - Подання матеріалу - Висновки - Список використаних джерел (за вимогами ДСТУ 2015)	
--	--	--	--	--	--

9. Система оцінювання та вимоги:

Вид контролю: поточний

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів під час лекційного/практичного заняття, реферат, презентація, підсумкове контрольне опитування, завдання для самостійної роботи / Перевірка виконаних завдань на платформі KSU-онлайн.

Під час роботи у руслі третього модулю здобувач може отримати максимум 45 балів за умов виконання усіх заявлених вище вимог. Під час роботи у руслі четвертого модулю – максимум 55 бали. Кількість балів за вибіркові види діяльності (робіт), які здобувач може отримати для підвищення семестрової оцінки, не може перевищувати 10 балів.

Максимальна кількість балів за семестр, яку може отримати здобувач – 100 б.

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування освітньої компоненти

№	Види навчальної діяльності (робіт)	Модуль 3 «Перекладацька діяльність: історичний аспект та загальні положення»	Модуль 4 «Особливості та основні засоби здійснення перекладу. Українське перекладознавство»	Сума балів
1	<i>Аудиторна робота/заняття у дистанційному режимі:</i>	27	36	63

	- робота на практичних заняттях	27	27	54
	- підсумкове контрольне опитування	-	9	9
2	Самостійна робота:	18	19	37
	- презентація	18	-	18
	- реферат	-	19	19
3	<u>Разом балів</u>	<u>45</u>	<u>55</u>	<u>100</u>
4	Вибіркові види діяльності (робіт): - участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс тощо	5	5	max 10

Критерії оцінювання навчальної діяльності на практичному занятті (усна та письмова форми контролю)

8-9 балів	Здобувач дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 95% запитань, проводить узагальнення і висновки / Має конспект (виконаний власноруч) з виконаним у повному обсязі домашнім завданням із заданих тем курсу. Оформлення конспекту акуратне й читабельне
6-7 балів	Здобувач дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 80% запитань, проводить узагальнення і висновки / Має конспект (виконаний власноруч) з виконаним домашнім завданням із заданих тем курсу, проте завдання виконано неповністю, неакуратно
4-5 балів	Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає помилки (2-3 помилки) у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді / Має конспект із заданих тем курсу, проте виконаний не власноруч, а у Word
2-3 бали	Здобувач не працює активно на занятті, дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки (4-5 помилок), які виправляє за допомогою викладача / Здобувач має конспект, проте завдання виконане не повністю і не власноруч
1 бал	Здобувач присутній на практичному занятті, проте не працює активно на занятті, не приймає участь у дискусії, не відповідає на запитання / Має конспект у Word, повністю скопійований з підручників
0 балів	Здобувач не готовий відповідати, не володіє матеріалом або був відсутній на практичному занятті / Конспект на перевірку не прикріплено на платформу KSU-онлайн

Критерії оцінювання реферату (усна та письмова форма контролю)

18-19 балів	Здобувач підготував реферат вчасно. Оформлено за вимогами. У рефераті здобувач дає обґрунтовані, повні правильні відповіді не менш ніж на 90% теоретичних запитань, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє реферат. Здобувач усно відповідає на
-------------	---

	всі запитання
13-17 балів	Реферат підготовлено вчасно. Оформлено за вимогами. Здобувач повністю висвітлює теоретичний матеріал у рефераті, але допускає незначні помилки (1-2 помилки) у формуванні термінів, формулювань; акуратно оформлює реферат. Здобувач усно відповідає на 70% запитань.
7-12 балів	Здобувач підготував реферат невчасно. Оформлено за вимогами. У рефераті здобувач дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає невичерпні відповіді, допускає помилки (3-4 помилки). Мета не сформульована. При цьому враховується самостійність написання і акуратне оформлення реферату. Здобувач усно відповідає менше ніж на 50% запитань.
1-6 балів	Здобувач підготував реферат невчасно. Оформлено не за вимогами. Мета не сформульована. У рефераті здобувач дає правильну відповідь менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає невичерпні відповіді, допускає помилки (5-6 помилок). Реферат оформлено неакуратно. Здобувач усно не відповідає на запитання
0 балів	Здобувач не підготував реферат

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів щодо розроблення презентації

17-18 балів	Підготовлена презентація виконана на високому технічному рівні із наданою повною інформацією з запропонованої теми. Оформлено за вимогами. Здобувач готував презентацію самостійно, має глибокі знання із теми. Відповідає на всі додаткові питання
13-16 балів	Підготовлена презентація виконана на достатньому технічному рівні із наданою повною інформацією з запропонованої теми. Оформлено за вимогами. Здобувач досить широко висвітлює тему, проте залучає при підготовці обмежену кількість теоретичних джерел, що дещо обмежує саму презентацію. На додаткові питання здобувач відповідає
9-12 балів	Підготовлена презентація виконана із наданою інформацією з запропонованої теми. Оформлено за вимогами. Проте здобувач висвітлює тему лише фрагментарно, залучає при підготовці обмежену кількість теоретичних джерел. Зміст презентації не вповні відповідає темі завдання та не відображає стан проблеми. Робота не містить узагальнених висновків. Усі питання, пов'язані з оформленням презентації, виконані, проте є неточності. Спостерігаються технічні та стилістичні недоліки. Здобувач відповідає не на всі додаткові питання
5-8 балів	Підготовлена презентація виконана на низькому рівні запропонованої теми. Зміст презентації не вповні відповідає темі завдання та не відображає стан проблеми. Робота не містить висновків. Приклади не наведені. Спостерігаються технічні та стилістичні недоліки. На додаткові питання здобувач не відповідає
1-4 бали	Оформлення презентації не відповідає вимогам, проблема не розкрита, не наведені приклади, багато технічних і стильових недоречностей
0 балів	Презентація не подана на перевірку

Критерії оцінювання підсумкового контрольного опитування (усна/письмова форма контролю)

8-9 балів	Здобувач відповідає на теоретичне питання чітко, розгорнуто, обґрунтовано, може чітко надати визначення усім поняттям, послуговуючись лінгвістичною та перекладознавчою термінологією. Якщо цього вимагає завдання, здобувач наводить приклади, що підтверджують теоретичні положення
6-7 балів	Здобувач відповідає на теоретичне питання правильно, надає визначення усім поняттям, послуговуючись лінгвістичною та перекладознавчою термінологією, проте відповідь на запитання – стисла, здобувач не наводить приклади, як цього вимагає завдання
4-5 балів	Здобувач відповідає на теоретичні питання правильно, проте не надає визначення усім поняттям, відповідь на запитання – стисла, здобувач не наводить приклади, як цього вимагає завдання
2-3 бали	Здобувач відповідає на теоретичні питання не повністю або частково правильно, не надає визначення усім поняттям, здобувач не наводить приклади або приклади не підтверджують теоретичні положення, висвітлені у відповіді
1 бал	Здобувач неправильно відповідає на теоретичні питання або взагалі не відповідає, надає визначення деяким поняттям без використання лінгвістичної та перекладознавчої термінології
0 балів	Здобувач не відповідає на теоретичні питання

Вид контролю: семестровий (підсумковий)

Форма семестрового контролю – залік.

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів/Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно / Зараховано
82-89	B	Good	Добре / Зараховано
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно / Зараховано
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання / Не зараховано
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / Не зараховано

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Білозерська Л. П., Возненко Н. В., Радецька С. В. Термінологія та переклад : навч. посіб. для студентів філол. напряму підготовки. Вінниця : НОВА КНИГА, 2010. 232 с.
2. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Київ : Юніверс, 2003. С. 250.
3. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства : підручник. Вінниця: Нова Книга, 2008. 512 с.
4. Корунець І. В. Теорія та практика перекладу (аспектний переклад): підручник. 5-те вид., виправ. і допов. Вінниця : Нова Книга, 2017. 448 с.
5. Мірам Г. Е. та ін. Основи перекладу: Курс лекцій : навч. посіб. Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2003. 240 с.
6. Науменко Л. П., Гордєєва А. Й., Практичний курс перекладу з англійської мови на українську = Practical Course of Translation from English into Ukrainian : навч. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2011. 136 с.
7. Ребрій О. В. Вступ до перекладознавства : конспект лекцій для студентів освітньо-кваліф. рівня «Бакалавр» фак-ту інозем. мов. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 116 с.
8. Теорія і практика перекладу. Конспект лекцій. Методичні вказівки для аудиторних занять / уклад. : Бекрешева Л. О. Луганськ : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2006. 96 с.
9. Шмігер Т. Перекладознавчий аналіз – теоретичні та прикладні аспекти: давня українська література сучасними українською та англійською мовами: монографія. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 510 с.
10. Gentzler E. Contemporary Translation Theories. Great Britain : Cromwell Press Ltd., 2001. 204 p.
11. Nord C. Text Analysis in Translation: Theory, methodology, and didactic application. 2nd edition. New York, 2005. 295 p.
12. Routledge Encyclopedia of Translation Studies / ed. by M. Baker. 2nd ed. London ; New York : Routledge : Taylor and Francis Group, 2001. 654 p.

Додаткові

13. Бабенко В. М. Художній переклад: історія, теорія, практика. Ч. 1. Українська перекладацька школа. Кіровоград, 2007. 325 с.
14. Говердовський В. И. Перевод как кривое зеркало духа и культуры народа. *Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна*. Харьков, 2000. № 500. С. 316–320.
15. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування : посіб. Київ : Парламентське вид-во, 2004. 120 с.
16. Зорівчак Р. Український художній переклад і буття нації. *Чужомовне письменство на сторінках західноукраїнської періодики (1914-1939)* / за заг. ред. О. Лучука, Т. Лучука ; наук. ред. Р. Зорівчак ; редкол. : Б. Якимович (голова) та ін. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 194 с. (Українська бібліографія. Нова серія. Ч. 13).
17. Катеринчук Н. Класики ХХ століття: Максим Рильський, Григорій Кочур, Микола Лукаш. *Всесвітня література і культура в навчальних закладах України*. 2002. № 4. С. 55–56.
18. Кияк Т. Р., Науменко А. Р., Огуй О. Д. Перекладознавство (німецько-український напрям) : підручник для студентів вищ. навч. закл. 3-є вид., доп. і перероб. Чернівці : Видавничий дім «Букрек», 2014. 640 с.
19. Коломієць Л. В. Юрій Клен як розбудовник перекладацької школи неокласиків. *Мовні і концептуальні картини світу* : зб. наук. праць. Київ : Вид. Дім Дмитра Бураго, 2005. Вип. 18. Кн. 1. С. 228–231.
20. Кочур Г. Феномен Лукаша / упоряд. А. Кочур, М. Кочур ; передм. І. Дзюби, Р. Зорівчак. *Література та переклад: Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтерв'ю* : у 2 т. Київ : Смолоскип, 2008. 512 с.
21. Лебедева Н., Посиліна К. Норма та її відношення до контексту. *Науковий вісник Херсонського держ. ун-ту* : зб. наук. праць. Херсон : Вид-во ХДУ, 2006. С. 112–115. (Серія „Лінгвістика ; вип. 3).

22. Мирам Г. Э. Практический перевод: заметки к лекциям. Киев : Ника-Центр, 2005. 184 с.
23. Москаленко М. Нариси з історії українського перекладу. *Всесвіт*. 2006. № 5–6. С. 174–194.
24. Новикова М. Перекладацький світ Григорія Кочура. *Кочур Г. Третє відлуння*. Київ : Рада, 2000. С. 9–28.
25. Стріха М. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням. Київ : Вид-во «Факт», 2006. 342 с.
26. Французова К. Корпоративні типи текстів: перекладацький аспект *Наукове видання Українське мовознавство : міжвідомчий наук. зб. № 40/1*. Київ : Вид-во КНУ ім. Т. Шевченка, 2010. С. 390–392.
27. Французова К. Специфіка перекладу корпоративних термінів у спеціальному дискурсі. *Мова і культура*. Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2010. Вип. 13. Т. V (141). С. 392–400.
28. Naumenko L. P., Gordyeyeva A. Y. Practical Course of translation : навч. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2011. 136 с.
29. Yarova H. Translator's Glossary. Darien, Connecticut : Federal Street Press, 2005. 704 p.

Інтернет-ресурси

30. Комісаров В. Н. Загальна теорія перекладу. URL: http://classes.ru/grammar/113.komissarov_obshaya_teoriya_perevoda/html/unnamed.html
31. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'янка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 752 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001094>
32. Словник сучасної англійської мови видавництва Longman. URL: <http://www.ldoceonline.com>
33. Тлумачний словник та тезаурус У. Уебстера. URL: <http://www.merriam-webster.com>
34. Українське перекладознавство ХХ сторіччя: бібліографія. Ukrainian Translation Studies in the 20th century: abibliography. ЛНУ ім. І. Франка, НТШ / уклад Т. Шмігер ; автори передм. : Р. Зорівчак, Т. Шмігер ; наук. ред. Р. Зорівчак. Львів, 2013. 626 с. URL: http://shmiher.ho.ua/works/shmiher_bibliografia_perekladoznavstva.pdf
35. Французова К. С. Специфіка перекладу корпоративних термінів у бізнес-тренінгах. *Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту*. Серія: Германістика та міжкультурна комунікація : зб. наук. праць. Херсон : Вид-во ХДУ, 2020. № 1. С. 111–116. URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2020-1-17>
36. Шмігер Т. Історія українського перекладознавства ХХ сторіччя. A History of Ukrainian Translation Studies in the 20th century / передм. Р. Зорівчак. Київ : Смолоскип, 2009. 342 с. URL: http://shmiher.ho.ua/works/shmiher_istoriya_perekladoznavstva.pdf